

Foto archív CZA

Už 10 rokov sa v Levároch spájajú sily pre dobrú vec strana 7

Milí Levárania, skončili letné prázdniny a pomaly končí aj leto. Levárske noviny však nekončia, podľa plánu vám prinášajú tretie číslo. A veru, nebolo ľahké ho zostaviť. Mnoho článkov sa do vydania nezmestilo. Budeme musieť uvažovať o rozšírení počtu strán, prípadne o hustejšej frekvencii vydávania novín. Teší nás vaša priazeň a pozitívne ohlasy. Robíme to radi.

Cez víkend 14. – 15. septembra budú v našej obci hody. Pripravovali sme pre vás pre-

kvapenie – nedeľný program Levárskych hodov sme plánovali usporiadať na nádvorí levárskeho kaštieľa. O tejto možnosti sme rokovali so správcom kaštieľa – Univerzitnou nemocnicou Bratislava. Napriek úvodnému nadšeniu nám nemocnica nádvorie neprepožičala. Dôvodom je prebiehajúci proces zmeny majiteľa kaštieľa a príslušného parku. Verme, že sa nám to podarí inokedy.

Dovoľte mi pozvať vás na sobotný hodový program, odohrávajúci sa na futbalovom ihrisku. Súťaž vo varení guláša, futbalové

zápasy, vystúpenie heligonkárov, hodová zábava s Bečkovými chlapcami a večerná párty s DJ Pedrom nám spestria sobotný deň.

A keďže hody sú oslava výročia posvätenia kostola, v nedeľu program pokračuje slávnostnou svätou omšou v rímskokatolíckom kostole Mena Panny Márie, ktorý má naša obec vo svojom erbe.

Prajeme vám peknú jeseň a tešíme sa na stretnutie formou štvrtého, zimného vydania Levárskych novín. ■

Richard Nimsch, starosta obce

Prečítajte si

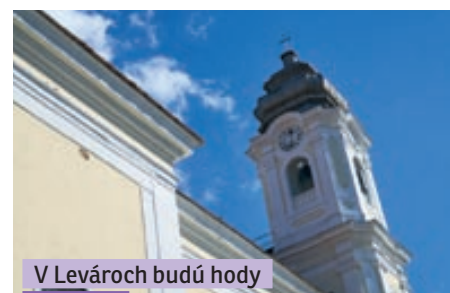
Začalo sa s rekonštrukciou škôlky

strana 2

Dočkáme sa obecnej kanalizácie?

strana 3

V Levároch budú hody

strana 5

Valéria Michálek, kultúrna referentka OÚ Veľké Leváre

Predstavujeme referentku obecného úradu pre kultúru

Kultúrnou referentkou Obecného úradu vo Veľkých Levároch je od roku 1993. Vyštudovala ekonómiu, no vo svojom profesionálnom živote sa venuje kultúre. Občanom našej obce je známa práve vďaka svojej práci. Pani Valéria Michálek.

Čo tvorí pracovnú náplň kultúrnej referentky obce a čo ťa na tejto práci najviac naplňa?

Moju pracovnú náplň tvorí organizovanie a propagácia obecných kultúrnych, športových a spoločenských podujatí a prevádzka kultúrneho domu a obecnej knižnice. Prácu s knihami mám najradšej. Teší ma, ak sú čitatelia spokojní, ak im napríklad dobre poradiť pri výbere kníh. Chodievam aj sprevádzať návštevy do Habánskeho múzea, to je takisto zaujímavé.

Odkiaľ pochádzaš a čo sa ti na Veľkých Levároch páči?

Pochádzam z východného Slovenska, zo zemplínskej dediny Bežovce. Vo Veľkých Levároch žijem od roku 1989. Páčia sa mi tunajšie borovicové lesy, cyklistické trasy, možnosť výletov do neďalekých Karpát a návštev múzeí a divadiel v Bratislave.

Čo rada robíš vo voľnom čase?

Plávam, bicyklujem sa, chodím na túry, fotografujem, mám rada prírodu, starobylé zrúcaniny hradov, divadlo a rada si prečítam dobrú knihu. ■

Zhovárata sa ZuP

Obec získala dotácie na viaceré projekty

Obec začala s rekonštrukciou a prístavbou materskej školy

V polovici júla odovzdala obec zhotoviteľovi stavenisko. Začal sa tak realizovať projekt Rozšírenie kapacít materskej školy. V rámci projektu obec zrealizuje prístavbu materskej školy a vytvorí tak nové priestory, v ktorých budú samostatné denné miestnosti a spálne, a zrekonštruuje interiéru materskej školy. Stavebné práce by mali byť ukončené do ôsmich mesiacov. Súčasťou projektu bude aj obstaranie nového nábytku (postieľok, skriniek, stolov, stoličiek...) a vybudovanie vnútorného detského ihriska, podporujúceho rozvoj pohybových zručností detí.

Projekt je podporený z fondov EÚ, zo štátneho rozpočtu a rozpočtu obce.

Škôlka bude mať vlastné ihrisko

Obec v marci tohto roka pripravila projekt, ktorým sa uchádzala o finančnú dotáciu na výstavbu detského ihriska v areáli školy. Úrad vlády projekt podporil a koncom júla starosta obce podpísal zmluvu o poskytnutí dotácie. Projekt výborne dopĺňa prebiehajúcu modernizáciu a rozširovanie kapacít materskej školy. Po uskutočnení oboch projektov budú mať deti k dispozícii ako vonkajšie, tak aj vnútorné detské ihrisko.

V Levároch bude lipová alej

V hlasovaní o dotáciu z Participatívneho rozpočtu BSK Veľké Leváre získali požadovaných 3 447 Eur na výsadbu novej lipovej aleje. Lipovú alej budú na jeseň sadiť deti prvého stupňa základnej školy.

V hlasovaní sa Leváre umiestnili na treťom mieste so 670 hlasmi.

Fond na podporu umenia prispel obci na folklór

Veľké Leváre boli úspešné v boji o ďalšiu dotáciu. Fond na podporu umenia podporil DFS Leváranek sumou 5 000 Eur. Zo získaného príspevku sa podarí malým folkloristom obstaráť časti krojov, propagačné materiály, dokonca i nový cimbal. ■ -red-

Rekonštrukcia okolia železničnej stanice

Okolie stanice vo Veľkých Levároch nevyzerá vábne. Stará hrdzavá zastávka, rozbitá príjazdová cesta a obrátka autobusov, chýbajúce verejné osvetlenie, divo rastúca vegetácia, neorganizované parkovanie vozidiel...

Pozemky pod príjazdovou cestou patria ŽSR, pod obrátkom autobusov obci, cesta je v správe Bratislavského samosprávneho kraja. Výtlky na vozovke Regionálne ces-

ty Bratislava počas leta opravili, obec má však v pláne celkovú rekonštrukciu predstaničného priestoru. Na základe konzultácií s BSK už nechala spracovať projektovú dokumentáciu, ktorá bude obsahovať vytvorenie parkovacích miest typu park & ride, teda zaparkuj a ďalej cestuj vlakom, miest na krátkodobé parkovanie typu kiss & ride, osadenie novej autobusovej zastávky, informačného systému, obnovu obrátiska autobusov a príjazdovej cesty, inštaláciu verejného osvetlenia a výsadbu zelene.

O finančnú podporu z Integrovaného regionálneho operačného programu sa obec bude uchádzať na jeseň 2019. ■ -red-

Obec modernizuje osvetlenie

Keďže vetva verejného osvetlenia chodníka vedúceho z obce na železničnú stanicu vykazovala častú poruchovosť a nedostatočne osvetľovala chodník, obec v júli uskutočnila jej modernizáciu. Boli doplnené stožiare, inštalované nové elektrické vedenie a nové LED lampy. Staré drevené stožiare, ktoré boli v havarijnom stave, boli odstránené, terén upravený a vetvy niektorých krov, ktoré bránili prieniku svetla na chodník, zostrihané. Nová vetva verejného osvetlenia je už v prevádzke a v noci je možné porovnať pôvodnú a súčasnú kvalitu osvetlenia.

Táto aktivita nebola pôvodne zahrnutá v rozpočte obce na rok 2019, ráčalo sa s ňou v roku 2020. Časté výpadky osvetlenia a havarijný stav drevených stožiarov však donútili obec k úprave rozpočtu. Touto inštaláciou obec zároveň prezentuje svoj zámer využívať pri modernizácii verejného osvetlenia výlučne úspornú LED technológiu. ■ -red-

Na štadióne sú obnovené stožiare a siete

Na futbalovom štadióne obec realizovala udržiavacie práce. Boli natreté stožiare umelého osvetlenia tréningovej plochy a stožiare za bránami, na ktorých sú umiestnené ochranné siete. Staré hrdzavé siete boli nahradené novými silonovými, ktoré sú priehľadnejšie a nerušia výhľad z priľahlých domov.

Obec v tomto roku zrealizovala na futbalovom štadióne nové oplatenie, vymenil sa plynový kotol a bojler na ohrev teplej vody, boli obnovené vstupné priestory do kabín a posilňovne a opravené zásobníky vody a zavlažovací systém. V súčasnosti už prebiehajú rozhovory o prácach plánovaných v roku 2020. Okrem vynaloženia finančných prostriedkov do obnovy majetku obce je v roku 2019 naplánovaná podpora činnosti telovýchovnej jednoty (futbal, stolný tenis, posilňovňa) vo výške 21 500 Eur. ■ -red-

Obecná kanalizácia. Dočkáme sa?

V obci máme vybudovanú kanalizačnú sieť, ktorá pokrýva približne 30 % obyvateľov. Splaškové vody sa odvádzajú do čističky odpadových vôd (ČOV) umiestnenej v obci Gajary. Do tejto čističky putujú odpadové vody aj zo Závodu, Malých Levárov a Gajár. Obce Gajary a Závod je možné považovať za plnohodnotne odkanalizované, v obciach Malé a Veľké Leváre je nutné pokračovať s budovaním nových stôk.

Kolko stojí dobudovanie kanalizácie v obci

Celkové rozpočtované výdavky na dobudovanie kanalizácie vo Veľkých Levároch dosahujú takmer 7,6 mil. Eur. Cena obsahuje len stavebné práce na území našej obce a nezahŕňa žiadne iné výdavky spojené s rozšírením čističky odpadových vôd. Všetkým by teda malo byť jasné, že obec bez finančného príspevku z cudzích zdrojov takúto stavbu zrealizovať nedokáže. Jediným riešením je využitie fondov EÚ, prípadne štátnych zdrojov, ktoré sa na takúto rozsiahlu investíciu zatiaľ neposkytujú.

Sami peniaze nedostaneme

O peniaze na kanalizáciu sa nemôžeme uchádzať sami. Oprávnenými uchádzačmi o finančnú podporu sú takzvané aglomerácie nad 2 000 obyvateľov. My sme zaradení do aglomerácie Veľké Leváre spoločne s obcou Malé Leváre. Akúkoľvek žiadosť o nenávratný finančný príspevok preto podávame spoločne. Neuspejeme ani s riešením formou odpojenia sa zo súčasného systému Závod – Veľké Leváre – Malé Leváre – Gajary a vybudovaním vlastnej čističky. Táto problematika bola konzultovaná so zodpovedným úradom a je nereálna aj preto, lebo vyčistená voda sa z čističky musí vypúšťať do vodného toku s celoročne vyhovujúcim prietokom. Využitie Rudavy a Mlynského náhonu sa javí ako nevhodné.

Kapacita čističky v Gajaroch nepostačuje

Súčasná kapacita čističky odpadových vôd v Gajaroch nie je dostatočná na to, aby sa do nej mohli po dobudovaní kanalizácie odvádzajú odpadové vody. Preto je nutné riešiť projekt ako spoločný projekt dobudovania stokovej siete v obciach Veľké a Malé Leváre a zvýšenia kapacity čističky odpadových vôd v Gajaroch. Je tiež potrebné podotknúť, že ČOV v Gajaroch nepatrí obci Gajary, ale je spoločným majetkom Združenia obcí Enviro-park Pomoravie, do ktorého patrí aj naša obec. Za služby odvádzania a čistenia splaš-

kových vôd teda neplatíme obci Gajary, ale združeniu (sami sebe), a to podľa kľúča odvodeného od počtu pripojených obyvateľov. Obec Gajary teda na nás nezarába.

Kde stojíme teraz

V októbri 2015 podalo Združenie obcí Enviro-park Pomoravie na Ministerstve životného prostredia SR projekt s názvom Dobudovanie kanalizačnej siete v aglomerácii Veľké Leváre a rozšírenie ČOV Gajary. Projekt obsahoval dobudovania stokovej siete vo Veľkých aj Malých Levároch a tiež rozšírenie čističky odpadových vôd v Gajaroch. Už 20. januára 2016 bol projekt schválený a všetci sme sa tešili na dobudovanie kanalizácie. Celkové výdavky projektu dosahovali takmer 16,25 mil. Eur. V marci 2016 bola uzatvorená Zmluva o poskytnutí príspevku 15,44 mil. Eur. Úlohou združenia bolo vykonať verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác, čo je pri takto rozsiahlej zákazke náročná úloha. Prvé verejné obstarávanie nebolo úspešné, druhé verejné obstarávanie sa podarilo ukončiť 26. júna 2017, avšak zo strany ministerstva životného prostredia došlo k odstúpeniu od zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (list z 15. júna 2017). Dôvody boli nepochopiteľné. Združenie obcí Enviro-park Pomoravie si nebolo vedomé žiadneho pochybenia a s príslušným oddelením Ministerstva životného prostredia SR priebežne komunikovalo. Od júla 2017 sa Enviro-park Pomoravie snažil zvrátiť situáciu prostredníctvom apelov na Slovenskú agentúru životného prostredia, ministra životného prostredia, predsedu vlády SR, žiaľ, neúspešne. Medzičasom Úrad pre verejné obstarávanie potvrdil správnosť vykonaného procesu verejného obstarávania a Enviro-park Pomoravie bol pripravený na čerpanie finančného príspevku. Zmluvu sa doteraz nepodarilo obnoviť. Je otázne, akú motiváciu malo Ministerstvo životného prostredia SR k odstúpeniu od zmluvy, keď Slovensko neplní svoj záväzok odkanalizovať obce nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov do roku 2015. Na stole bola uzatvorená zmluva, bolo ukončené verejné obstarávanie, boli pripravené peniaze...

Žaloba na štát

Keďže si Združenie obcí Enviro-park Pomoravie nebolo vedomé žiadneho pochybenia a odstúpenie od zmluvy zo strany ministerstva životného prostredia vnímalo ako svojvoľné konanie, podalo v júli 2018 žalobu o určenie platnosti a účinnosti Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Dodnes v tejto veci nebolo vytyčené pojednávanie.

Ako ďalej

Riešenia sú tri.

1. Môžeme čakať na výsledok súdneho procesu s ministerstvom životného prostredia.
2. Môžeme čakať na vyhlásenie ďalšej výzvy na predkladanie projektov a znova sa uchádzať o finančnú podporu z fondov EÚ, prípadne zo štátnych zdrojov, ak budú k dispozícii.
3. Môžeme sa uchádzať o čiastkovú podporu na budovanie krátkych úsekov stôk z Environmentálneho fondu poskytujúceho príspevky na úrovni cca 200 000 Eur na projekt na rok.

Riešenia budeme kombinovať a snažiť sa o čím skoršiu výstavbu, aj keď len čiastkovú. Jedno je však isté, ucelenú kanalizáciu v roku 2020 mať nebudeme. ■

Richard Nimsch, starosta obce

Obec rozšírila služby zberného dvora

Bioodpad obec zbiera kedykoľvek

Obec vyčistila plochu okolo zberného dvora odpadov a pristavila na ňu dva veľkokapacitné kontajnery na listy, trávu a drevné zvyšky rastlín. Obec tak občanom umožňuje odovzdávanie bioodpadu aj mimo otváracích hodín zberného dvora. Podmienkou však je poctivá separácia: do kontajnerov sa nesmú dostať iné druhy odpadu. Ide o skúšobnú prevádzku.

Obec zbiera ojazdené pneumatiky

Hoci zákon občanom umožňuje odovzdať ojazdené pneumatiky v ktoromkoľvek pneuservise, stáva sa, že pneuservisy odmietajú prevziať pneumatiky, ak si u nich občan nekúpi nové. Staré pneumatiky potom často končia odhodené v prírode, žiaľ, aj v okolí našej obce. Obec preto za pomoci organizácie zodpovednosti výrobcov, spoločnosti ELT Management Company Slovakia, zabezpečila bezplatnú zmluvnú likvidáciu zozbieraných pneumatík a zriadila na zbernom dvore miesto na ich bezplatný zber od občanov, fyzických osôb.

Obec zaviedla zber použitého kuchynského oleja

Jednou z komodít, ktorej zber má obec zabezpečovať, je použitý kuchynský olej. Olej sa nesmie vylievať ani do kanalizácie, ani voľne do prírody. Je možné ho však recyklovať a použiť na výrobu iných produktov.

Občania zbierajú olej do plastových fliaš alebo bandasiiek, ktoré sa uzatvorené ukládajú do zbernej nádoby umiestnenej na zbernom dvore odpadov. Olej môže obsahovať zvyšky strúhanky, nesmie však obsahovať zvyšky mäsa a mäsové výpeky. Pre uľahčenie zberu oleja do plastových fliaš je možné použiť špeciálny uzatvárateľný lievik. Občania si ho môžu vyzdvihnúť na obecnom úrade alebo na zbernom dvore. ■ *-red-*

Foto František Michálek

V Habánoch boli hody

Posledný júnový deň sa v našej obci uskutočnil tradičný Habánsky hodový jarmok. Počasie bolo, ako takmer každý rok, veľmi horúce, to však neodradilo ani účinkujúcich, ani divákov. Program sa začal svätou omšou pred Habánskou kaplnkou a po nej nasledoval bohatý kultúrny program v Habánskom amfiteátri. Diváci mohli vidieť životný príbeh habánov v podaní maďarského umeleckého súboru či martinskú skupinu historického šermu Bella Torres. Kto má rád stredovekú hudbu vo folkrockovom podaní, určite si prišiel na svoje pri hudobnej skupine Musica Ursusica. Nesmelo chýbať ani vystúpenie

folklórneho súboru Leváranek. Okrem kultúrneho programu boli pre návštevníkov pripravené aj sprievodné aktivity. Deti si mohli nechať pomaľovať tváričky alebo sa zviezť na historickom kolotoči, dospelí zase zastrieľať si z kuše. V Habánskom múzeu boli komentované prehliadky a kto sa chcel na chvíľku ochladiť, mohol navštíviť rímskokatolícky kostol a absolvovať výstup na vežu. Okrem klasického občerstvenia v stánkoch návštevníci mohli ochutnať typický habánsky koláč grenckoch, ale aj iné habánske špeciality. Hody zakončila ohňová šou. ■ VeB

Foto Svetlana Valachovičová

Leto s Levárankom

Medzinárodný festival Detské krojované slávnosti je v našej obci už tradíciou. Tento rok sa konal jubilejný desiaty ročník tohto podujatia. 25. mája sa v priestoroch Habánskeho amfiteátra predstavili súbory zo Slovenska, ale aj z Českej republiky a Poľska. Festival odštartoval krojovaný sprievod obcou, nasledovalo slávnostné otvorenie a mohli sa začať vystúpenia súborov. Počas celého podujatia boli pre deti pripravené tvorivé dielne či škola tanca.

Posledný júnový týždeň bol Leváranek hosťom v Poľsku na festivale Kašubské stretnutia s folklórom sveta, ktorý organizovalo mesto Kościerzyna. Leváranek vystupoval popri súboroch nielen z Európy, ale aj zo zámoria, napríklad z Mexika, Čile či Indie. Absolvoval niekoľko vystúpení na rôznych miestach a zozbieral veľký úspech. Levárski folkloristi si užili pohostinnosť mesta Kościerzyna, ktoré pre nich pripravilo bohatý program, a priateľské stretnutie s členmi súboru Mladá Kościerzyna, ktorý predtým v máji už po druhýkrát vystupoval na Detských krojovaných slávnostiach vo Veľkých Levároch. Primátor mes-

ta Kościerzyna spolu so starostom Veľkých Levár otvorili pri tejto príležitosti diskusiu o možnej družobnej spolupráci.

Aby si deti po vystúpeniach a festivaloch oddýchlí, absolvovali v auguste letné tanečné sústreďenie v rekreačnom zariadení Podskalie v obci Pružina. Ako to už v táboroch býva, týždeň bol nabitý aktivitami, súťažami a predovšetkým dobrou náladou. ■ VeB

Foto Martin Hruboš

Divadelníci z Levár sa zaskveli v Budmericiach

Začiatkom letných prázdnin herci z Divadla z domčeka s veľkým úspechom odohrali hru O lenivom Janovi na divadelnom festivale Kasiopaeafest v Budmericiach. Predstavenie vysoko pozitívne hodnotila aj odborná festivalová porota. Tešíme sa, že cenu poroty za najlepšiu detský herecký výkon – za rolu vdovy Škubancovej, Janovej matky – si z festivalu odniesla práve detská herečka z Veľkých Levár – Laura Pochylá. Cenu jej z Budmeríc do Levár osobne priniesol pán Marcel Olša, organizátor festivalu. ■ ZuP

Foto Daniela Kalivodová

Levárske deti mali bohaté leto

Ponuka prázdninového programu pre deti bola tento rok vo Veľkých Levároch mimoriadne bohatá. Počas celých prázdnin bolo pre deti a mládež od pondelka do piatka otvorené centrum záujmových aktivít. Deti sa v ňom hrali, spievali, tancovali, tvorili, športovali, chodili na výlety a budúci prváčikovia sa popri tom pripravovali aj na úspešný vstup do školy. Pre deti aj animátorov boli najvzrušujúcejším dňom v prázdninovom centre dobrodružné piatky. Počas nich sa deti plavili po Dunaji na Devín, zistili, ako sa v minulosti žilo na hrade Červený kameň, spoznali klau-na Pepeleho, vyskúšali si bejzbol, striedali z luku, tancovali salsa a funky a nakoniec sa s prázdninami rozlúčili veľkou bubnovačkou. Zážitkové piatky deťom umožnili realizáciu projektu Zaži leto s centrom. Tento projekt finančne podporil Bratislavský samosprávny kraj – najlepšie miesto pre život.

Mladí ľudia z občianskeho združenia Na kopci usporiadali pre deti pobytový tábor v Nízkyh Tatrách, stanovačku na Babom jazere a dva turnusy týždňového denného tábora. Na zdravom tatranskom vzduchu v tábore na Táloch deti prežili rozprávkový príbeh Fairy Tále. Jeho súčasťou bola napríklad aj strašidelná nočná hra v hlbokéj hore, dobývanie hradu či návšteva Bystrianskej jaskyne.

V dennom tábore deti spoznávali okolie a históriu Veľkých Levár, navštívili levárske kostoly, Habánske múzeum, reedukačné centrum, pána starostu na obecnom úrade, páľffyovský kaštieľ v Malackách, boli na výletoch v Skalici, na Železnej studienke, v Bibiane, na Plaveckom hrade a v Plaveckej jaskyni, v Malackách športovali na atletickej dráhe Základnej školy na Záhoráckej ulici a nakoniec po náročnom týždni relaxovali v bazéne v športovej hale Malina.

Deti, ktoré prijali ponuku skúsených animátorov z centra záujmových aktivít a z občianskeho združenia Na kopci, zažili aktívne leto v spoločnosti kamarátov plné slnka, zábavy, zážitkov a dobrodružstiev. Jednoducho leto, aké má byť. ■ -red-

VstupnéDzeci, študenti
a dôchodci 1 €

Dospelí 2 €

Obec Veľké Leváre šeckých pozíva
v nedeľu 6. októbra 2019 o 16.00 h
do kultúrneho domu na predstaveň
divadelného kusa

Naša pani Firštka

alebo Jak si křížá Pálffy na malacké
dzířča chuťe robil

Kalendár podujatí

Pondelok 9. septembra

**Seminár Skúsenosti a perspektívy
sociálno-preventívnych voľnočasových
aktivít pre deti a mládež** o 8.00 h v centre
záujmových aktivít

Sobota 14. septembra

Levárske hody na futbalovom ihrisku
Súťaž vo varení guláša, 11.00 h
Súťaže pre jednotlivé družstvá, divákov, deti
Tvorivé dielne pre deti, výroba šarkanov
Futbalový zápas prípravka TJ Veľké Leváre
– ŠK Závod, 11.30 h
Heligonkári 2bra3 Šediví s Pištú, 13.30 h
Futbalový zápas starí páni TJ Veľké Leváre
– Devínska Nová Ves, 13.30 h
Vyhodnotenie súťaže o najlepšiu guláš,
15.00 h
Futbalový zápas dorast TJ Veľké Leváre –

Vysoká pri Morave, 16.30 h
Zábava, Bečkoví chlapci, 17.30 h
DJ Pedro, 21.30 h

Nedeľa 15. septembra**Levárske hody**

Slávnostná sv. omša o 10.00 h v r. k. kostole
Futbalový zápas mladší žiaci TJ Veľké Leváre
– TJ Sokol Borský Mikuláš, 14.00 h
Futbalový zápas A-mužstvo TJ Veľké Leváre
– OŠK Láb, 16.30 h

Pondelok 16. septembra**Odber krvi v KD****Sobota 21. septembra**

Cyklistické potulky Záhorím, odchod
o 8.30 h spred KD

Nedeľa 22. septembra

Národný pochod za život, Bratislava.
Záujemcovia o účasť s farským spoločen-
stvom sa môžu prihlásiť na r. k. fare alebo
v sakristii r. k. kostola.

Sobota 28. septembra**Výlet na Katarínku****Sobota 28. septembra – pondelok****30. septembra****Výstava ovocia a zeleniny, KD****Sobota 5. októbra****Púť do Žarošíc****Nedeľa 6. októbra****Naša pani firštka** o 16.00 h v KD**Nedeľa 20. októbra****Poseadenie seniorov nad 70 rokov v KD****Utorok 22. októbra**

Čo sa sníva trpaslíkom, zájazd do Bratislavy
na divadelné predstavenie Radošinského
naivného divadla. Vstupné s dopravou 22 Eur

Nedeľa 10. novembra

Oslavy 150. výročia narodenia Jána Maliarika
Slávnostná bohoslužba v ev. kostole, 10.15 h
Spomienka pri hrobe Jána Maliarika
na ev. cintoríne, 12.00 h
Blue Romantic Cimbál,
koncert v ev. kostole, 16.00 h

Sobota 23. novembra**Katarínska zábava** s DFS Leváranek v KD**Streda 27. novembra**

**Zhotovovanie adventných vencov
a vianočných ozdôb** v KD

V novembri sa uskutoční zájazd na muzikál
Mária Terézia do Bratislavy do divadla Nová
scéna. Termín obecný úrad upresní. ■

-red-

Obec Veľké Leváre vás pozíva na

LEVÁRSKE HODY 2019

SOBOTA 14. 9. 2019 (futbalové ihrisko)

11.00 Súťaž vo varení guláša
Viac informácií v kultúrnom dome alebo na kulturnydom@levare.sk, tel. č. 0918 504 919.

11.30 Prípravka TJ Veľké Leváre – ŠK Závod

13.30 Vystúpenie heligonkárov 2bra3 Šediví s Pištú

13.30 Starí páni TJ Veľké Leváre – Devínska Nová Ves

15.00 Vyhodnotenie súťaže o najlepšiu guláš

16.30 Dorast TJ Veľké Leváre – Vysoká pri Morave

17.30 Hodová zábava – Bečkoví chlapci

21.30 DJ Pedro

NEDEĽA 15. 9. 2019

10.00 Slávnostná svätá omša
v rímskokatolíckom kostole

14.00 Mladší žiaci TJ Veľké Leváre – TJ Sokol Borský Mikuláš

16.30 A-mužstvo TJ Veľké Leváre – OŠK Láb

Spríevodné akcie
Rôzne súťaže pre jednotlivé
družstvá, divákov a deti,
tvorivé dielne pre deti,
kolotoče

**PRÍDTE SA
S NAMI ZABAVIŤ!**
Čaká vás
občerstvenie,
dobrá hudba a hlavne
ZÁBAVA

V prípade záujmu o účasť na výletoch
a zájazdoch na divadelné predstavenia
poriadaných obcou sa treba prihlásiť
u pani Valérie Michálekovej osobne
v kultúrnom dome, telefonicky na čísle
034/77 944 93 alebo mailom na adrese
kulturnydom@levare.sk.

OCÚ

O úspechoch, plánoch a výzvach

O levárskej škole, o tom, na čo sa zameriava, o jej úspechoch v uplynulom školskom roku, ale aj o plánoch a výzvach, ktoré ju čakajú v novom školskom roku, sme sa zhovárali s riaditeľkou Základnej školy s materskou školou vo Veľkých Levároch Vladimírou Perníčkovou.

Pilierom každej školy je jej vzdelávací program. Čo charakterizuje vzdelávací program školy vo Veľkých Levároch?

Naša škola – kúsok nášho sveta, to je motto vzdelávacieho programu levárskej školy. V minulosti bol program orientovaný viac environmentálne. Boli sme zapojení v programe Zelená škola, ale po rokoch sme ho opustili. Dôvody? Na účasť v takom programe treba učiteľov, ktorí ho chcú a vedia realizovať, a zároveň tento program nebol atraktívny pre rodičov. V súčasnosti je vzdelávací program levárskej školy orientovaný viac prosociálne, t. j. na ľudí a vzájomnú spoluprácu, čím sme, samozrejme, ekológiu neodsunuli. Základnou myšlienkou je však zamerať sa na tolerovanie rozdielov, ktoré medzi nami sú, na komunikáciu a zdravé vzťahy, aby sme aj napriek rozdielom vedeli budovať spoločnosť. A viac sa orientujeme na cudzie jazyky.

Komunikácia a spolupráca vo vnútrnom prostredí školy, ale aj vo vzťahu škola – rodičia, škola – verejnosť sú pre vás teda veľmi dôležité. Čo robí škola pre to, aby fungovali?

Na začiatku školského roka, a ak je to potrebné, aj počas neho, organizujeme plenárne rodičovské združenie pre školu aj škôlku, na ktorom rodičom komunikujeme všetky dôležité informácie. Žiaľ, neprichádza veľa rodičov. Sú rodičia, ktorí komunikujú, spolupracujú, chodia na rodičovské združenia. Máme však triedy, v ktorých na rodičovské združenie príde päť, šesť rodičov... Aj preto škola dáva rodičom možnosť komunikovať s učiteľmi či vedením školy mailom alebo telefonicky. Rodičia si môžu dohodnúť osobné stretnutie a prísť sa v pokoji porozprávať. Škola má aj webovú stránku, na ktorej pravidelne zverejňuje všetky potrebné informácie.

Robí škola podujatia, na ktoré pozýva aj rodičov a verejnosť?

Organizujeme viacero podujatí, na ktoré pozývame aj rodičov a verejnosť, avšak mnohé z nich sa odohrávajú v čase vyučovania. Snažíme sa však vychádzať v ústrety. Podujatia 100 rokov Československa, koncert Dostaneme ťa do školy či poslednú imatrikuláciu prvákov sme usporiadali až podvečer, takže

rodičia sa mohli prísť pozrieť. V tomto roku pozývame verejnosť napríklad na športové podujatie, ktoré pripravujeme s levárskym klubom stolných tenistov.

Aké boli najväčšie úspechy školy v uplynulom školskom roku?

Zapojili sme sa do projektu Do školy na bicykli podujatím Cez Leváre na bicykli. Svojou účasťou nás podporili aj rodičia a ochotní spoluobčania. Prišiel aj pán starosta, mali sme tu zástupcu z ministerstva, ktorý bol naším podujatím nadšený. Získali sme tretie miesto v regionálnom zbere papiera. Zapojili sme sa do projektu Stolný tenis do škôl v snahe vrátiť v spolupráci s miestnym stolnotenisovým klubom tento šport do našej školy. Veľmi pekné ocenenia získali naši žiaci v súťažiach. Druhé a tretie miesta v obvodnom kole súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy, v prednese povestí sme boli v okresnom kole druhí, postúpili sme do krajského kola v spevackej súťaži. Naši šachisti získali tretie miesto v okresnom kole a mali sme úspešných riešiteľov Pytagoriády. Zúčastnili sme sa športových súťaží, ktoré organizuje ministerstvo. Každý rok sa zapájame do rôznych výtvarných súťaží, v ktorých vždy získame aspoň jedno ocenenie.

V čom vidíš rezervy a priestor pre ďalší rozvoj školy?

Vidím tri hlavné oblasti. Prvou je kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu. Druhou oblasťou je podpora talentov. Chceme sa viac zamerať na šikovných, talentovaných žiakov. Chceme, aby títo žiaci vedeli, že škola za nimi stojí, podporuje ich a dáva im možnosť zapájať sa do súťaží v rôznych oblastiach. Sme úspešní v prednese, speve a vo výtvarných súťažiach, ale chceli by sme byť lepší napríklad aj v geografii, dejepise, cudzích jazykoch, prírodných vedách... A treťou oblasťou je väčšia účasť v projektoch. Odlahčíme tým obci a pomôže nám to skvalitniť výučbu ešte viac, napríklad formou zlepšenia vybavenia školy. Máme kuchynku, máme hudobnú sieň, ale ich vybavenie je staré, nevyhovujúce.

Čo všetko nás čaká v novom školskom roku v súvislosti s rekonštrukciou materskej školy? Na čo sa majú učitelia, žiaci a rodičia pripraviť?

Všetci budeme potrebovať veľa trpezlivosti, pretože rekonštrukcia škôlky je veľký zásah do prevádzky školy. Všetci – rodičia, učitelia, deti – si budeme musieť vedieť vyjsť viac v ústrety. Školský rok začíname v stiesnených priestoroch. Dočasne sme napríklad zrušili zborovňu a jednu jazykovú učebňu – spravili

sme z nich triedy. Ostatné odborné učebne a priestory sme sa snažili udržať, aby bola kvalita vyučovania zachovaná. Rada by som aj touto cestou požiadala rodičov o trpezlivosť a komunikáciu: pokojne sa môžu pýtať, ak budem vedieť, rada odpoviem. A prosím tiež o spoluprácu a pomoc. Akákoľvek pomoc, či už samostatná, pri spoločných brigádach, alebo formou sponzorstva, je vítaná. Ďakujem všetkým ochotným rodičom, ktorí nám v uplynulom školskom roku pomohli sponzorskými darmi či obetovali svoj čas, keď bolo treba.

Do ktorých programov či spolupráce s organizáciami je škola zapojená?

Už štvrtý rok je levárska škola zapojená do programu Teach for Slovakia. V našej škole sa vystriedali tri účastníčky tohto programu, pričom jedna z nich sa po jeho ukončení stala ambasádorkou programu a zostala u nás učiť. Vďaka TFS máme možnosť spolupracovať s rôznymi organizáciami a odborníkmi, absolvujeme školenia a žiaci exkurzie, ktoré by inak bolo možné realizovať oveľa ťažšie. V minulom roku bola jedna naša učiteľka zapojená do programu Komenského inštitút. V spolupráci s centrom záujmových aktivít sme sa zapojili do projektu Chráň si svoje zuby, spolupracujeme s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách v oblasti sociálnej kurately, s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, s Policajným zborom SR. Ponúk na spoluprácu dostáva škola veľa, vždy je však potrebné starostlivo zvážiť a vyberať. Tipy na obohatenie vzdelávacieho procesu a kontakty nejdennokrát prinášajú aj samotní učitelia.

Má škola cezhraničnú družbu?

Máme družbu so školou v rakúskej obci Drösing. Posledný rok trochu upadla, lebo pani učiteľka na rakúskej strane bola na materskej dovolenke, ale veríme, že ju opäť rozbehneme. A črtá sa nám nová spolupráca, ktorú sme nadviazali počas tohto leta, a to s poľským mestom Kościerzyna. Folklórny súbor z tohto mesta už po dva roky vystupoval na festivale Detské krojované slávnosti u nás v Levároch a, naopak, súbor Leváranek hosťoval už dvakrát na festivale v Kościerzynie.

Čo by si chcela dodať na záver?

Chcem vysloviť želanie, aby ľudia našej školy verili a neposudzovali ju len na základe počutia. Ak si niečím nie sú istí, nech sa prídu pozrieť, spýtať sa. Nech si prídu po informácie priamo do školy. Myslím si, že naša škola sa môže rovnať školám v okolitých obciach. Treba si len navzájom dať šancu, lebo je to vždy predovšetkým o ľuďoch. ■

Zhovárala sa ZUP

Už desať rokov sa v Levároch spájajú sily pre dobrú vec

Deti viac ako kritiku potrebujú vzory. Potrebujú ponúknuť pozitívny príklad a pomocnú ruku, ukázať cestu, možností rozvoja, ponúknuť priestory na zmysluplné trávenie voľného času. To bola pôvodná myšlienka, s ktorou prišli iniciátori vzácného projektu vo Veľkých Levároch – projektu centra záujmových aktivít. Je až neuveriteľné, že centrum je v Levároch pre deti už desať rokov. Už desať rokov spájajú sily pre dobrú vec obec, občianske združenie Čisté srdce, Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, škola, cirkvi, dobrovoľníci.

Existencia centra záujmových aktivít v obci nie je samozrejmosťou. Existuje vďaka dlhoročnému záujmu o deti, vďaka úsiliu a obetavosti mnohých ľudí. Ľudí, ktorí stáli pri zrode myšlienky a tvorbe projektu centra. Ľudí, ktorí sa zaslúžili o to, že budova, v ktorej centrum dnes je, je zrekonštruovaná a že v nej celoročne prebiehajú aktivity pre deti. Ľudí, ktorí celé tie roky dodnes tvoria činnosť centra a každodenne ju svojou prítomnosťou naplňujú.

Na začiatku bolo čisté srdce

Všetko začalo v kuchyni. V kuchyni, ktorej dvere boli otvorené pre všetky deti z ulice. V tej kuchyni pri kuchynskom stole bol čas a miesto na spoločné jedlo, rozhovory, na hry a domáce úlohy. Pre vlastné deti a pre deti z ulice. Boli tam dospelí ľudia pripravení počúvať, pomôcť, povzbudiť. A v tej kuchyni pri tom stole sa zrodila myšlienka ponúknuť podobný spoločný priestor všetkým deťom z dediny.

Martin Kríž a jeho manželka Milada Krížová, v tom čase evanjelická farárka vo Veľkých Levároch, získali pre svoj nápad ďalších ľudí v obci, ktorí si uvedomovali, že pomoc pri príprave na vyučovanie a kvalitná ponuka voľnočasových aktivít sú najlepšou formou prevencie neúspechu v škole, nudy, vandalizmu, drogových závislostí a iných sociálno-patologických javov u detí. Aby mohli myšlienku uskutočniť, založili v roku 2004 občianske združenie Čisté srdce. Združenie vypracovalo projekt, s ktorým sa obec úspešne uchádzala o finančnú podporu z európskych fondov. Evanjelická cirkev poskytla budovu

svojej bývalej školy. Stavebnou úpravou v nej vznikli priestory, v ktorých deti našli miesto na hry, stretnutia s kamarátmi, učenie a predovšetkým ľuď ochotných pomôcť a poradiť.

Priestor a aktivity pre deti

V centre od jeho vzniku prebiehajú pravidelné aktivity podporujúce u detí rozvoj kognitívnych, pohybových, umeleckých, manuálnych a sociálnych zručností (formačné stretnutia, dramatické a tanečné aktivity, športové aktivity, tvorivé dielne, kuchársky krúžok a iné). Popritom centrum deťom ponúka príležitostné zážitkové podujatia: besedy, exkurzie, celodenné výlety, dni hier a súťaží, dni otvorených dverí, nocovanie v centre, bubnovačky, divadelné predstavenia...

Rok 2019 je jubilejným rokom

Na sklonek tohto leta si centrum záujmových aktivít pripomenulo 10. výročie svojho vzniku. Zároveň uplynulo 15 rokov od založenia jeho iniciátora a podporovateľa, občianskeho združenia Čisté srdce. Počas týchto rokov čas ukázal zmysluplnosť projektu a veríme, že ešte ukáže v plnej kráse. ■

–red–

Veľké Leváre pred 30 rokmi

V roku 1989 miernu zimu vystriedala teplá jar a tropické leto. V súčasnosti sa radi sťažujeme na vysoké letné teploty. Pamätáte si leto 1989? 16. augusta vystúpila teplota na rekordných 40 °C. Zimné mesiace boli poväčšine bez snehu s teplotami maximálne do -10 °C.

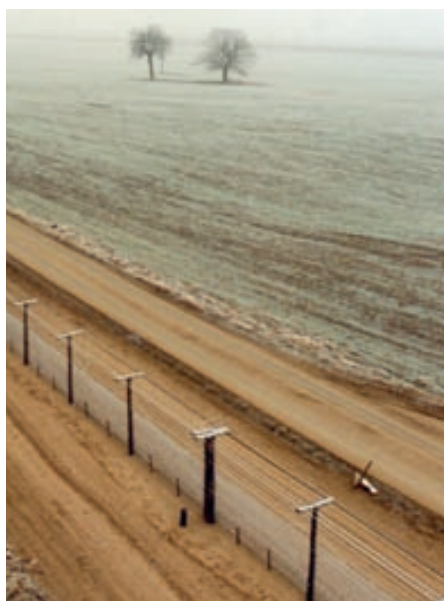
V priebehu roka sa narodilo 42 detí, zomrelo 52 občanov a zosobášilo sa 32 párov.

Prebíhali stavebné práce na novom zdravotnom stredisku a školskej budove. Pred kultúrnym domom bol v závere augusta slávnostne odhalený pamätník oslobodenia obce Sovietskou armádou 5. apríla 1945. Pamätáte si na oranžovú telefónnu búdku na križovatke pri vchode do vtedajšej budovy pošty? Bola uvedená do prevádzky práve v roku 1989.

V obci došlo k dvom požiarom a sedemkrát zasahovali naši hasiči na štátnych majetkoch.

Rok 1989 bol prelomovým rokom v histórii Slovenska. Skončila sa éra budovania socializmu a bol nastolený demokratický politický systém. Obecná kronika zachytáva priebeh udalostí aj v našej obci.

K novembrovým manifestáciám a protestom proti moci komunistickej strany sa pripojili aj obyvatelia Veľkých Levár. Pamätá manifestácia v Prahe sa odohrala 17. novembra, 27. novembra bol vyhlásený generálny štrajk a o dva dni zmenená ústava, pričom bola zrušená vedúca úloha komunistickej strany v spoločnosti. V decembri bola vymenovaná nová vláda, začalo sa s odstraňovaním

Železná opona

Pohľad na zástup kráčajúci k rieke Morave na stretnutie s rakúskymi susedmi 30. decembra 1989

železnej opony a bol zvolený nový prezident – Václav Havel.

Vo Veľkých Levároch 25. novembra vysokoškolskí študenti a aktivisti Verejnosti proti násiliu predniesli v miestnom rozhlase revolučné požiadavky. 12. decembra boli na verejnom zasadnutí vyzvaní členovia pléna miestneho národného výboru, aby sa pridali k ľudu, čo členovia odmietli. Na druhý deň vznikol výbor Verejnosti proti násiliu a 18. decembra sa v kinosále konalo verejné zasadnutie občanov obce. Prítomní boli oboznámení s aktuálnou politickou situáciou a ústavnými zmenami.

30. decembra sa konal v Moravskom Jáne pochod k rieke Morave a stretnutie s rakúskymi susedmi. Podľa rôznych zdrojov sa ho zúčastnilo 10 až 15 tisíc ľudí. Veľkolevárčanov prišlo asi 300. ■

PaV

Foto Lenka Masopustová

TJ Veľké Leváre, A-mužstvo

Predstavujeme futbalový klub

Organizovaný futbalový klub vo Veľkých Levároch patrí medzi najstaršie na Slovensku. Nasledujúci príspevok priblíži jeho fungovanie v súčasnosti.

Telovýchovná jednota Veľké Leváre je po právnej stránke občianskym združením. Jej hlavným finančným podporovateľom je obec. Vedenie klubu funguje od sezóny 2018/2019 systémom spolurozhodovania organizačného výboru. Jeho členmi sú Tomáš Hájek, Vladimír Ferenčíč, Pavel Stolár a Karol Kozák. O údržbu ihriska sa stará hospodár Viliam Čermák, o údržbu interiérov štadióna Pavel Stolár.

Klub v predošlej sezóne zahrnoval štyri vekové kategórie

Prípravku (chlapci od 6 do 10 rokov) trénuje Karol Kozák. V sezóne 2018/2019 obsadili druhé miesto v tabuľke, pričom prehrali len dvakrát. Mužstvo tvorí 12 – 13 stabilne trénujúcich chlapcov.

Kategória mladších žiakov (11 – 13 rokov) funguje vo Veľkých Levároch len od predošlej sezóny a trénuje ju Peter Huk. Chlapci sa umiestnili na siedmom mieste. Káder dopĺňa päť chlapcov z Gajár.

Od novej sezóny sa Veľké Leváre zapoja aj do súťaže starších žiakov. V tomto prípade došlo k fúzii s futbalistami z Malých Levár a zápasy sa budú hrať na ihrisku v Malých Levároch.

Dorastenecké mužstvo (15 – 19 rokov) trénuje Vladimír Ferenčíč. Futbalisti sa v predošlej sezóne umiestnili na štvrtom mieste (sezónu dokončilo iba päť mužstiev). Piaty dorastenci prešli v novej sezóne pre svoj vek

do A-mužstva a v tejto kategórii zostáva asi 13 – 14 hráčov.

A-mužstvo trénoval počas štyroch sezón Tibor Horváth, ktorý sa po dvoch zápasoch v sezóne 2019/2020 dohodol s vedením klubu na svojom odchode. Mužstvo sa umiestnilo v strede tabuľky na 9. mieste, pričom najlepším strelcom súťaže sa so 41 gólmi stal náš Tomáš Hájek. Zaujímavou posilou do nadchádzajúcej sezóny je hráč majstrovského futsalového klubu Pinerola Futsal 1994 a slovenský futsalový reprezentant Daniel Čefovský (21).

Každé mužstvo trénuje dva- až trikrát do týždňa. Zimné prestávky a medzisezónne obdobia bývajú vyplnené tréningmi v telocvični a prípravnými zápasmi. V lete sa u nás hráva turnaj prípraviek. Doteraz sa odohrali tri ročníky. V nasledujúcej sezóne plánuje klub zorganizovať aj letný turnaj mladších žiakov.

Veľkú zásluhu na fungovaní klubu majú i rodičia chlapcov v prípravke či mladších žiakov, ktorí futbalistov vozia na zápasy, pomáhajú s občerstvením, poctivo fandia a podobne, čím tvoria s klubom jeden tím a názorne tak ukazujú, ako môže šport spájať ľudí.

Záujemci o tréningy v prípravke alebo medzi mladšími žiakmi sú vítaní a môžu sa prihlasovať kedykoľvek počas roka. Výzva platí aj pre dievčatá. ■

PaV

Kontakt

Facebook *Futbalový klub Veľké Leváre*
E-mail *tomas27hajek@gmail.com*
Tel. 0908 520 273 (Tomáš Hájek)

Foto Ľubomír Holý

V škole sa hrá pingpong. Pridajte sa

Začiatkom apríla vznikol v našej obci stolnotenisový krúžok pre deti zo základnej školy. Jeho členom sa môže stať každý nadšenec pre stolný tenis v žiacom veku. Na nádejných mladých stolných tenistov v ňom dozerajú hráči Stolnotenisového oddielu Veľké Leváre. Tréningy detí sa konajú v školskej telocvični každý pondelok a štvrtok od 16.30 do 18.00 h. Prebiehajú formou kondičných cvičení, tréningov zručnosti a postrehu a samotnej hry stolného tenisu. Všetky aktivity zabezpečujú tréneri, ktorí sú mnohoročnými hráčmi levárskeho stolnotenisového klubu. Záujemcom o stolný tenis z radov dospelých občanov sme v školskej telocvični k dispozícii každý pondelok a štvrtok od 18.00 h.

Neváhajte, pridajte sa k nám a staňte sa súčasťou nášho oddielu s dlhoročnou tradíciou. ■

Ľubomír Holý, člen Stolnotenisového oddielu Veľké Leváre, tréner žiakov

Atletická dráha v Levároch chýba. Je snaha to napraviť

V pôvodnom stavebnom projekte levárskej školy sa uvažovalo s výstavbou ihrísk na rôzne športy a tiež s atletickou infraštruktúrou. Žiaľ, k realizácii nikdy nedošlo a plány zostali len na papieri – škola vo Veľkých Levároch nemá po dvadsiatich ôsmich rokoch prevádzky okrem betónovej plochy vybudovanú žiadnu športovú infraštruktúru.

Obec sa snaží situáciu zmeniť. Uchádza sa o finančný príspevok na vybudovanie atletickej dráhy, ktorá škole umožní kvalitnejšiu výučbu telesnej výchovy. S otvorením športovej infraštruktúry sa, samozrejme, počíta aj pre verejnosť. Zároveň obec pracuje na projekte multifunkčného športoviska, ktoré by malo byť umiestnené vnútri atletického oválu. ■

-red-